

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.
Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Alapította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 20 f
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2 K 40 f

Véres harcok Verdunért Höfer jelentése

Budapest, márc. 13

Orosz hadszíntér:

A bosszarábiai harcvonalon és a Dnyeszter mellett oroszok előretérését visszautasítottuk. Egyébként nincs újság.

Olasz hadszíntér:

Az olasz tüzérség fokozott tevékenysége az isonziói vonalra kiterjed. Délután ellenség egy támadását utasítottuk vissza Selznél.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Höfer, altábornagy

Berlin, március 13.

Nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Mindkét fél tüzérségének a megfigyelésre kedvező viszonyok mellett a harcvonal nagy részén igen élénk volt és a Maas mindkét oldalán is Moselig nagyobb hevesseggel tartott. A Somme mellett a folyó járőr harcoktól és a Bois de Petreben megüszult kisebb francia támadásoktól eltekintve nem volt jelentős esemény. Repülőink bőséges felderítő tevékenység kifejtésén kívül ellenséges vasuti telepet és szálláshelyeket sikeresen támadtak, főleg a Clemonst verduni vasut mentén három ellenséges repülőgépet megsemmisítettünk. Kettőt közülök a Champagneban, egyet a Maas vidékén.

Keleti és balkán hadszíntér:

Helyzet változatlan

Legfőbb hadvezetőség.

26 ezer fogoly, 189 ágyú a Verdun körüli eredmény

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Neuville-től északra sikeresen robbantottunk aknákat és az aknátoleséseket megszállottuk.

A Maastól nyugatra eső vidéken az ellenség súlyos veszteségei mellett teljesen eredménytelen támadásokat intézett új állásaink ellen.

A folyótól keletre eső magaslatokon és a Voivre-síkságon a harcok tevékenység többé-kevésbé heves tüzérségi harcokra szorítkozott.

A Maas-vidéki harcok megkezdése óta kezünkbe jutott foglyok száma és a zsákmány mennyisége, amelyet a február 29-iki és március 4-iki jelentésekben közöltünk, — időközben ismét emelkedett. És pedig: Sebésztelen foglyokban 430 tisztre és 26042 főnyi legénységre, zsákmányban pedig 189 ágyúra, amelyek között 41 nehéz ágyú van és 232 géppuskára.

Oberseptnél a franciák ismételt támadásaikkal tegnap sem tudták

régebbi állásukban lábuka megvetni, — véresen visszavertük őket.

Keleti és balkán hadszíntér:
Nincs újság.

Legfőbb hadvezetőség

Az olasz tüzérség élénk tüzelést kezdet

— márc. 12.

Orosz és délkeleti hadszíntér:
Nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér:

Tegnap délelőtt az ellenséges tüzérség élénk tüzelést kezdett a görzi hídfő állásai, Görz déli része és a doberdói fensík ellen. A tüzelés az éjén át is tartott.

A karinthiai harcvonalon is fokozott tevékenységet fejtett ki az olasz tüzérség, különösen a Paulaától délkeletre levő Linzenboden ellen.

Gyalogsági harcokra sehohsem került sor.

HÖFER

Nikita rejtélyes szökésének leleplezése

Többet ér hatvan millió
arany Montenegrónál

Makó, március 13.

Voltolini gróf, aki az olasz királyi család életét úgy ismeri mint senki más, most Svájcban él és az olasz határról küldi a következő hiteles adatokat annak a rejtélynek a megvilágításához, miért szökött meg Nikita Montenegróból azután, hogy Ferenc József királytól békét kért.

Nikita hosszú uralkodása alatt — írja a gróf — nagy vagyont gyűjtött, amelyet Berlinben, Párisban, Bécsben és Londonban helyeztet el. Nemzetközi börzejártékos volt, akinek a játékhoz mind a négy helyen kellett pénzt tartania. Míg más pénzügyi embert a világháború kínosan lepett meg, addig Nikita pentosan volt vejeének, Nikolaj Nikolajevics nagyhercegnek és leányának Stana nagyhercegnőnek intrikáiba és igen részletesen ismerte az entente haditerveit. Kellő időben kivonta

a beféjeit a középeurópai hatalmasságok fővárosaiból és áttette azokat Párisba, Londonba. Nem kételkedhetett az entente győzelmében és nála biztosnak tudta a pénzt. Ez a hite magyarázza meg azt is, hogy a kis pástornép királya kegyetért mert adni Németországnak és a monarchiának. Azt hitte, hogy nyugodtan bevárhatja a világháború befejezését és nem kell agyódnia sem a pénze, sem a trónja miatt.

Azonban minden másként történt, minthogy Nikita és barátai gondolták. Szerbia letörése után Montenegró királya sem kételkedhetett abban, hogy ugyanaz lesz a sorsa, mint vejeének Karagyevics Péternek. Harc nélkül nem adhatta meg magát az ellenségnek Nikita, mert éppen a háború alatt tetemesen emelte az entente a szubvencióját. Ezért parancsot adott arra, hogy csapatai a Lovcsenen és Hercegovina határán fejtsenek ki ellenállást. A befejeések azonban tudják, hogy a Lovcsen megtámadása előtt Nikita már rég meggyezett: kormányával abban, hogy Cetinje eleste után kegyelemre megadja magát a központi hatalmoknak, hogy békét köthessen. Két vasat tartott a tüzből és kész volt már a „Forge Majeur” formula, amelylyel eddigi szövetségeseit: London, Páris és Pétervár hatalmsait volt megnyugtatóndó.

Nikitának ez a terve fényesen is sikerült volna, ha nem lettek volna pénzbetéjei az entente kezében. Diplomáciai uton tudtára adták, hogy abban a pillanatban, amikor a központiakkal békéről kezd beszélni: zálogul lefoglalják a betéteket. Föltétlenül hite és forrásból tudom, hogy Nikita a múlt év novemberében utasítást adott ágenseinek, hogy párisi és londoni bankokban lévő körübelül 80—90 millió értékű betéteket vegyék ki. Azonban a Temze és Sajnapi parti pénzügyi intézetek igazgatóinál süket fülekre találtak, mert ezek magasabb parancsra a királyi klijent mindenféle kifogással elutasították. Közben a sors megtette a maga útját, a Lovcsen elesett és Nikita házára a Habsburg címer került és a fekete hagyek királya Ferenc József királynak kegyelemre adta meg magát. Ekkor hirtelen párisi és londoni bizalmasai utján azt a lesújtó hírt kapta Nikita, hogy a francia és az angol kormány parancsot adott a bankbetétek lefoglalására arra az esetre, ha a montenegrói király a központi hatalmakkal békét kötne.

Az olasz uralkodó 56 év alatt gyűjtött vagyonának elvesztését

jobban fájlalta, mint trónja és hazája összeomlását. Meggondolta, hogy elég sokáig volt fejedelem és király és inkább a szökésre, s ennek következményére, koronája elvesztésére szánta magát. Azt a tanácsot adta népének, az utolsó találkozáson, hogy tekintsek Mirko herceget királynak és még azt sem bánja, ha a dunai monarchiához csatlakoznak. Nem törődött azzal, hogy a történelem hazugságon fogja őt, mert tudatos ferdítés Nikita részéről az az állítás, hogy Mirko herceg „az ellentállás” szervezése céljából ment vissza az országban és az itt elmondott adatok világításánál lepatlan a zár arról a sok titokról, melyet a király szökését és későbbi visszatérését takarták. Most már érthető, miért írtett oly nagyon Lyonba, miért nem maradt Rómában a vejnél. Lyonba érkezésének napján megjelent nála a francia kormány küldötte, Doms Cochm miniszter, a ki előtt a király Poincarénak hódolt, míg viszont a miniszter kézbesítette neki a francia kormányzat azt az okmányát, mellyel párisi letétjeit a zár alól feloldja.

Ezek a dolgok világossá teszik, hogy Nikitának és környezetének nagyhangú kijelentései teljesen értéktelenek és azok a komoly megállapodások, amelyeket a Montegnóban maradt miniszterek kötöttek. Egy király, aki magár érdekei miatt ezzenben hagyja országát, az elvesztette jogát a trónra és a koronára, a történelem többé figyelemre se méltatja s Montegnó sorsát ezentul csak a győző érdekeinek szempontjai döntik el.

A város közgyűlése

Gyorsan végeztek a tárgyszorozattal

Makó március 13.

Makó város képviselőtestülete ma délelőtt Galambos Ignác dr. polgármester elnöklése alatt megtartotta március havi közgyűlését. A közgyűlésen meglátstott, hogy a képviselőtestület tagjai közül is igen sokan berukkoltak s így ugyancsak megesappant érdeklődés mellett zajlott le a közgyűlés.

A közgyűlés első tárgya a Marjai-féle telek vételének ügyében, a miniszter jóváhagyásának tudomásul vétele volt. Ezt a teltet a város 10 esztendővel ezelőtt vásárolta ovoda céljaira. Mint minden ügy ez is a miniszter elé került jóváhagyás végett. Csakély 10 esztendőig tartott még a közigazgatás ágas bogas szövevényein keresztül eljutott odáig, hogy a miniszter jóváhagyta a vételt s ez a jóváhagyó végzés hozzánk is eljutott. Ujból megerősíti ez az eset is azt a régi hitet, hogy a közigazgatásnál 10 esztendő semmi s hogy a gyorsaság nem bosszorkányság. Erekután meglehet, hogy egy egy ilyen dologban 50 60 év után fog bejónni a miniszter jóváhagyása, mikor már mindenki elfelejtette az egész dolgot.

Tudomásul vette még a közgyűlés a gyepmesteri szolgálatról

alkotott szabályrendelet miniszteri jóváhagyását. Ugyancsak tudomásul vette a képviselőtestület Csanádvármegye törvényhatóságának határozatait, amelyekkel Rákossy Gyula rendőrkapitány nyuzdíj-ügyben előző szolgálati idejét beszámítja s a Csanádtalva javára gyűjtött összeg hováfordításáról intézkedik.

A hadifoglyok ovadékkára nézve a város képviselőtestülete elhatározta, hogy leteszi a 18000 korona ovadékat, de kérni fogja a fogolytábor parancsnokságát, hogy a Makón elhelyezett hadifoglyok számát emeljék fel 600 ra, amire már a mezőgazdasági munkálatok akadálytalan elvégzése szempontjából is nagy szükség van.

Még több más ügyben hozott határozatot a képviselőtestület, melyekről lapunk más helyén emlékeztünk meg s 11 órára már hirt hamva se volt a közgyűlésnek.

A tavaszi munkákról

Mennyi kenyér jár a hadifogoly munkásoknak?

Makó, március 13.

A kormány tudvalevően elrendelte a törvényhatósági és járási gazdasági munkabizottságok megalkotását. Ezek a bizottságok, a melyeknek hivatása a tavaszi szántás-vetési munkáknak a rendelkezésre álló összes munkaerő helyes beosztásával való biztosítása, már megkezdtek működésüket.

A földművelésügyi miniszter már értesítette a vármegyei gazdasági munkabizottságokat, hogy minden egyes törvényhatóság részére a már eddig is ott foglalkoztatott létszámon felül hány újabb hadifogolyt fognak rendelkezésükre szállítani.

Az igavonó erő pótlására a katonai hatóságok az utolsó napokban már több ezer lovat adtak ki a gazdasági munkálatok elvégzése céljából.

A belügyminisztérium leiratban közölte a törvényhatóságokkal, hogy a hadifoglyok nem kaphatnak nagyobb kenyéradagot, mint a hazai gazdasági munkások; mivel azonban a lisztadagok megállítására vonatkozó kormányrendelet csak a buza, rozs- és árpalisztra, vagy az ezek keverékéből álló lisztra vonatkozik, természetesen nem esik kifogás alá, ha a munkaadó a hadifoglyoknak a buza, árpa vagy rozslisztból kiszolgáltani kötelezett kenyéradagok mennyiségét tengerliszt vagy burgonya hozzáadásával felemeli.

Egy ügyes

vincellér
kerestetik IRITZ SÁMUEL özv. cégnél.

A kávéházak zárórája

A rendőrség felhívása

Makó, márc. 13.

A m. kir. belügyminiszter 19179—VI. á. 1916. számú rendelete értelmében mulatók, vendéglők, kávéházak, kocsimák és italmérő helyiségek f. évi március hó 16-ával kezdődőleg éjjeli után 1 órától kezdődőleg reggel 5 óráig zárva tartandók. E rendelkezésnek megfelelően figyelmeztetem a felsorolt helyiségek tulajdonosait és üzletvezetőit, hogy üzleteikben közvetlen a záróra előtt se étel se ital ne szolgáltsanak ki, hogy a zárás az előirt időben pontosan eszközölhető legyen.

Miután Makó város területén érvényben levő szabályrendeletek értelmében további rendelkezésig a kocsimák éjjeli 11 a pálinka mérések 10, a kávémérősek pedig este 8 órakor zárandók be, a miniszteri rendelkezés a zárórától szóló része reájuk nem vonatkozik, csupán azon intézkedés, hogy az üzletek reggel 5 óra előtt ki nem nyithatók.

A rendőrség a miniszteri rendelkezésben előirt időn túl még kivételesen sem ad záróra meghosszabbítási engedélyt, és minden ilyen már kiadott engedély f. évi március hó 16-án hatályát veszti.

A miniszteri rendelet be nem tartása kihágást képez és két hónapig terjedhető elzárással, azonkívül 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Figyelmezteti a rendőrség szóbanforgó helyiségek tulajdonosait, hogy a miniszteri rendelkezésnek minden rendelkezésre álló eszközzel érvényt fog szerezni és a visszaéléseket a legszigorubbán fog megiorolni.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 14. Kedd. Róm. kath. és Protest. Matild kir. Görög orosz március 1. Eud. Napkel 6 óra 17 perckor, nyugszik 5 óra 2 perckor.

— Kell-e vámot fizetni autónak a Maros hídon? E kérdésben nem ért egyet Makó városa és Csanádvármegye törvényhatósága. Makó városa ugyanis a hidván-szedési szabályrendeletet úgy akarja kiegészíteni, hogy ezentul vámdíjjal rója meg az automobilokat is. Miathogy a hid valamikor ugyis a városé lesz, tehát csak gondos ovatosságra s helyes ér-zékre vall a város részéről, ha jövedelmeit ily módon is szaporítani óhajtja. Csanádvármegye közigazgatási bizottsága azonban nem akarta felterjeszteni illetékes helyre Makó város ezen határozatát s ezért a polgármester bejelentette a közgyűlésnek, hogy a közigazgatási bizottság ezen határozata ellen felebbezésrel él, melynek során majd eldől, hogy kell-e vámot fizetni az autóknak, vagy nem. Addig azonban vámdíj nélkül bű-zölöghetnek a hídon keresztül.

— A makói esküdtképek összeírása. A makói esküdtképek polgárok névjegyzékét a törvény értelmében az 1917 ik évre össze kell állítani. E célból Makó város képviselőtestülete a polgármester elnöklése alatt bizottságot küldött ki, melynek tagjai Tokár Andor és Sinkovics János.

— A makói új vágóhidért. Makó városa tudvalevőleg a legközelebbi jövőbea vágóhidat épít, melynek óriási költségeit részben apasztandó, Tarnaay Ivor megyei főjegyzőnek a város iránti jóindulatai indítványa folytán, Csanádvármegye törvényhatósága 10 éven át évi 1000 koronával járul az ebadó alaphól, a vágóhid építési költségeihez. Ez a határozat most került a képviselőtestület elé, a mely hálás köszönettel fogadta a nagylelkű határozatot, amely mégis 10000 koronával apasztja Makó város kiadásait.

— Kike: nem lehet felmenteni? A polgármesteri hivatal tudatja, hogy harctéren, hadtáptárterületen, elfoglalt tartományokban tartózkodó katonákat felmenteni nem lehet és ilyenekért kérvényt ne adjanak be.

— Makó szegényei. A képviselőtestület mai közgyűlésén a polgármester bejelentette, hogy özv. Terhes Ferenc és Kovács Klára részére havi 6 koronát, Galamb Andrásné, Halász Juliánnának havi 4 korona segélyt utalványozott. Varza Antal és Kovács Istvánné Igaz Erzsébetet pedig a városi szegénymenházba felvatta.

— Az alkalmi keresetek megadóztatása. Ismeretes, hogy az 1915. évi XXI. t. c. kimondta, hogy miadaok, akik 1914. évi augusztus 1. óta oly állandó vagy alkalmi keresetek folytatnak, amelyek harmadosztályu kereseti adóval még meg nem róit hasznolt hajtának, kötelesek az illetékes pénzügyigazgatóságnál jelentkezni az adó kivétele végett. Most a pénzügyminiszter rendelkezést bocsátott ki, amelyben megemlíti, hogy eddig még nagyon kevés ilyen bejelentés érkezett, tehát utasítja a pénzügyi hatóságokat, hogy indítsák meg az illetőkkel szemben az eljárást és olyan esetekben, amikor az adó beszedése az adókövető bizottság tárgyalásának vessék ki és szedjék be azonnal az adót. Az ez ellen beadandó felebbezés fölött az illetékes felszólamlási bizottság később fog határozni. Azok ellen, akik a bejelentést elmulasztották, külön jövedéki kihágási eljárást is kell megindítani.

— A tanitók mint reqrálók. Az egyik vidéki lap azt a legalább is különös hírt indítja utnak, hogy a kultuszminiszter a vidéki városokhoz és megyékhez olyan rendeletet küldött, amelyben kimondja, hogy a most folyó gabona reqrálásokhoz a közigazgatási hatóságok kiegészítésére a községi és az állami elemi iskolák tanitóit is igénybe vehetik. A tanitók kirendelését a polgármestereknek, vagy az alispánoknak kell kérni a tanfelügyelőkötől, akik azután a kireszelt tanfelfraknak szabadságot adnak. Ha ez a rendelet csakugyan kiadásra került, akkor a tanitók a határrendőrökkel és a pénzügyőrökkel együtt fognak kutatni az elrejtett gabonamennyiségek után.

— A fogolytáborok ellenőrzése. Károly svéd királyi herceg,

a svéd vöröskereszt elnöke, táviratilag értesítette a magyar vöröskeresztet, hogy az orosz kormány hozzájárult a nemzetközi állandó kilences-bizottság szervezéséhez, amely a fogolytáborokat a monarchiában, Németországban és Oroszországban kölcsönösen beutazza és ellenőrzi. Ennek folytán a bizottság alakuló ülése április 3-án Stockholmban lesz. E bizottságba a magyar, az osztrák és a német vöröskereszt delegál egy-egy tagot, az orosz vöröskereszt három tagot küld ki, azonkívül semleges részről a svéd, a dán és a svájci vöröskereszt lesznek egy-egy taggal abban képviselve. A bizottság hatásköre a stockholmi konferencia határozatai alapján szabatosan körül van írva. A magyar vöröskeresztet a bizottságban nemesszéki Kiss Pál eszéki és királyi kamarás, nyugalmazott államtitkár fogja képviselni.

— Amit nem szabad elfelejteni. Ma kedden ismét olesó helyezésre kerül az Uránia színházban. Az olesó előadás igen pompás műsorral fogja meglepni a közönséget. Nem szabad hát elfeledni, hogy ma kedden igen kitűnő olesó előadás van az Urániában.

— ÉRTESÍTÉS. Tisztelettel értesítem a n. é. közgyűlését, hogy az eddiginél sokkal nagyobb és szertizototabb raktárral állok rendelkezésükre. Nagy választékom van eredeti modell kaplapokból. Kérve b. párfogásukat, kiváló tisztelettel; Weismann Malvin. Telefon: 174. szám.

Hol vannak a fiaink?

A szibériai fogolytáborok

Makó, március 13.

Az amerikai kormány egy meghatalmazottja az elmúlt nyáron meglátogatta a szibériai fogolytáborokat. E kiküldött utjáról most terjedelmes jelentésben számol be. Jelentéséből következő részleteket közöljük:

Az első stáció, ahol a hetekig tartó utazás után leteleznek a hadifoglyok, Kurgan városa az orosz kormányzóságban, ahol osztrák-ukránok laknak. Magában a városban 5180 hadifoglyot őriznek, míg 13.180 ember a kormányzóság különböző helyein van elosztva. Kurgan az első állomás, ahol megvizsgálják a szállítmányt és azokat, akik betegek, kórházba teszik, míg a többi más fogolytáborokba kerül.

A petropavlovski fogolytáborban 15 ezer 487 fogoly van, ezek közül 7000 magában a városban lakik. A többi a kormányzóságban osztrák-ukránok. Általában sokkal jobb dolguk van és sokkal jobban ápolják őket, mint Kurganban. Ami az ellátást illeti, elég jó s a foglyok ugyanazt kapják, amit az

orosz katona s ugyanoly barakban laknak.

Az omszki kerületben 20.000 fogoly várja nehezen a szabadulást. Magában a városban 150 tiszt és 9850 közlegény lakik. A többi a szétszórt falvakba került. Az épület, amelyben a tisztek laknak, azelőtt börtön volt. A hatalmas terem, amelyben elhelyezték őket, körülbelül ezer ember befogadására elég. A helyiségnek padlója nincs, sulykolt földön járnak az emberek.

El lehet képzelni, amikor beköszönt az esős évszak, milyen kellemetlen az ott tartózkodás. Agyaik nincsenek, hanem egymás fölé huzdó polszterű alkotmányon kénytelenek tölteni az éjszakát. Mindössze egy meglehetősen vékony szalmaszék szolgál fekvőhelyül. Hogy aludni tudjanak, kénytelenek szoroson egymás mellé simulni, mert megvenné őket az Isten idege.

— Magam láttam — mondja az amerikai kiküldött — egy ezredet a ki már régen elhagyta az életét és kénytelen volt földmászni létrán a második sorban levő alvépótera, hogy szomszédja, egy fiatal hadnagy mellé feküdhessenek. A parancsnok tisztelettel szigorú és így nem lehetett szóba állni a fogoly tisztekkel, de azok az állapotok, amelyeket láttam, meglehetősen elszomorítottak voltak.

Novonikolajevszkában 8987 fogoly és 219 tiszt várja a háború végét. A tisztek egy házában laknak, amely béke idején a Novonikolajevszkában állomásozó orosz ezred tisztkarának is lakásul szolgált. A legénység részint téglabarakokban, részint pedig az orosz katonák részére épült földbarakokban vannak elhelyezve. Rendkívül jól bűnnek velük és meglehetősen szabadságot élveznek, ami panaszuk volt, az a vizellátásra vonatkozott. Azonban a városnak a vizellátása nagyon silány.

A Tomasz mellett épült fogolytáborban 20.088 hadifoglyot őriznek 183 tiszt van közöttük. Ugyasólván teljes szabadságot élveznek.

Irkucban 273 tisztet helyeztek el, még pedig orosz tiszt lakásokban. A fogoly tisztek rendkívül nagy szabadságot élveznek, azonban három török tiszt nemrégiben elszökött, úgy hogy szigorúbb őrzést kellett elrendelni.

Az Innokentijevszkaja mellett épült fogolytábor nem messze van Irkucától. Valóságos sártengeren visz az út oda. A tábor parancsnoka Rozszoasztov ezredes, aki rendkívül jószívű embernek látszik. 4494 legénységi és 175 tiszt foglyot internáltak ide.

Csitában 26.188 hadifogoly van, közöttük 505 tiszt. A táborok voltaképpen nem is Csitában, hanem Csita mellett, Antipicha és Peszsanka mellett épültek. Mind a két fogolytábor rendkívül egészséges helyen van. A barakokat tisztán tartják s nagy gondot fordítanak a foglyok ruhájának tisztántartására. Az ellátás és az étel rendkívül izletes és jó.

Legrosszabbak a viszonyok Nikolszki Ussirijevszkában, ahol a két táborban 15.000 hadifoglyot helyeztek el. Az első és nagyobb tábor sok kívánnivalót hagy hát-

ra. A barakok rendkívül piszkosak s a foglyok sem keltének jó impressziót. A hadifoglyok sokat panaszkodnak az ellátás miatt. A kisebbik, 2500 fogolyra berendezett tábor egész más impressziót kelt, mint az előbb leírt. A barakok itten rendkívül tiszták és rendezek, de az emberek ugyan- csak panaszkodnak a brutalitás miatt.

Rasdolnojo városkában 8000 hadifogoly van, két táborra osztva. Az elsőben 150 tiszt és 4000 legény, míg a másodikban 4000 közlegény lakik. A hadifogoly tisztek egy kétemeletes kaszárnyában nyarne elhelyezést. Régebben nagyobb szabadságot élveztek, amióta azonban tizenegyen átszöktek a kinsai határon, szigorubb az őrzésük. A legénység a legjobb színben van és nagy részt építkezéseknél foglalkoztatják.

A Krasznójarszki szomszédságában levő fogolytáborról már kevesebb jót lehet mondani. Az elmúlt tavasszal kiütéses tifusz harapódzott el a hadifoglyok között. Febr. és júl. között több mint 1000 haláleset volt. Az 5000 hadifogoly közül, akiket Krasznójarszka internáltak, sokat délre vittak s vasútépítésekre és bányamunkára használják. 800 tiszt is ugyancsak itt várja a szabadulást.

REGÉNY.

Egy világhírű regény.

(1133)

116. fejezet.

A velencei balek.

— Misinek ez éppen kapóra jött.

— Igen, igen! intett neki. Terelje csak ide a kocsit!

Midőn beültek csak annyit mondott neki:

— Rigottihoz!

A bérkocsis igenlőleg bólintott fejével s lovai közé csapott.

Berta most már megkönnyebbülve lélekzett fel, Misit csakugyan hálójába kapta s egykönnyen ki nem ereszté.

Pátsy Dénes hosszas és kinos utazás után Velencébe érkezett. Egész életében még egy utazás sem volt oly gyötrelmes, mint ez a mostani. Olaszország klaszikus földje e pillanatban csak oly prózai volt előtte, mint egy afrikai sivatag. És mindezt egy kalandoról olvasta neki.

— Megsemmisitem őt! mondotta magában nem egyszer.

Ho y a fiatal pár oly hamar megesküdjék arra nem is gondolt, mert lehetetlennek hitte.

Pedig az esküvő csakugyan meglett. Rigotti a szokásos díjért összeadta őket és megáldá frigyüket.

A fiatal férjet most egyszerre bizonyos ösztönszerű félelem fogta el.

— Berta, monda, jó lesz más szállást keresni.

— Miért? kérdé Berta.

— Attól tartok, hogy atyám itt talál bennünket,

— Tehát lélsz tőle?

— Félni nem félek csak téged akarok megkímélni...

— Mitől?

— Hát tudod édesem, ha megtudja a valót, tán mégis durva lesz irántad.

Berta büszkén kiegyenesítette magát.

— Én nem félek tőle! Nemcsak nem menekülök előle, de sőt találkoznai szeretnék vele.

— Az Istenért, Berta!

Nagyon könnyen veszed a dolgot!

Pedig te még nem ismered őt. Berta erre csak mosolygott.

— Ugyan mit tehetne velem?

Folyt. köv.

Makói Uránia Színház

Kedden, március 14-én
este fél 9 órakor

A tolvaj

Dráma 3 felvonásban.

A főszereplő:

Hedda Vernon

Csintalan kisasszony

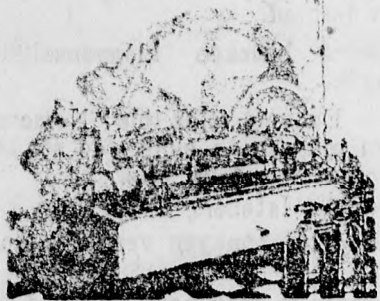
Vígjáték 3 felvonásban.

Olcsó helyárad

Egy
kisasszony
azonnal felvétetik
RITZ SAMUEL özv.
cégnél.

Egy 14—15 éves szolid
kis leány mindenek
kerestetik. Cim a kiadó
hivatalban

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok**Szívógáz**.: és benzinmotorok. :.
Cséplőgarnitúrák benzín- és
nyersolajlokomobillal. Benzín-
nes magánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok
keresséjvezetékekkel.Galléri Ignác és Társa mérnöki
iroda

Budapest, V. Koldray-utca 4. szám.

Baját érdeklőben kérjemi juttatni árjelölést!

Legmesszebbmenő jóállás!

Kedvező fizetési feltételek!

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy
érhetjük el, ha állandóan használjuk a ki-
próbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.**A száznak és fogaknak kellemetlenségeit és
számtalan betegségét megszünteti Kudar-féle**antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.**A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő
mulva elérhetjük, ha az IDEÁL-kézfinomítót használjuk.Az arcon levő pattanásokat foltokat eltávolíthatjuk, ha
okszerű kezelés mellett az IDEÁL-arckenőcsőt hasz-
náljuk. Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatal-
ságát csak úgy érhetjük el, ha**Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet,****Ideál-poudert, Ideál-szappant**használunk. Mindezen kitűnő készítmények törvényes
védjeggyel vannak ellátva és**KUDAR LAJOS** újbudapesti gyógyszerár-
tárban
szerezhetők be. — Telefonszám 68.**Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal****ORVOSOK**Igazolják, mint legkiválóbb
nőgés elleni szert a:

mindenki használják

Köhögésreceptúrát, elnyelés, harag, száma-
szal ellen és különösen meghűlés ellen,
ami miatt minden haragosnak nekül-
teztetés. BÍRO orvos és más egyéb
igazolja a biztos sikerét ezen étvagy
parjertő és kollomés cukorkának. Csak-
sága 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér,
bedi csomagolásban 30 fillér.Kapható minden gyógyszerár-
tárban.**KIADÓ FÖLDEK.**közel a városhoz ga-
bona és hagyma ter-
melésre Iritz Miksánál

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság
dacára könyvnyomdánkban min-
dennemü nyomdai munkák a leg-
pontosabban, tiszta, izléses kivi-
telben, jutányos áron készítettnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban

Nyomatott Özv. Dr. Kiss Pálnénak a Makói „Független Ujság” villamoserőre berendezett gyorsajtóján, Makón.